

Metsähallituksen vanhojen ja luonnontilaisten metsien inventointien tulokset 2024-2026 ja potentiaaliset aluevaraukset suojelualueiksi

Khall 23.06.2026 § 220
377/00.04.00/2026

Valmistelija

Kunnanjohtaja Timo Kurula, puh. 040 595 7597

28.5.2026 Metsähallituksen hallitus päätti kokouksessaan tehdä maa- ja metsätalousministeriölle esityksen luonnonsuojelulain perustettavista kohteista sekä Metsähallituksen alue-ekologiseen verkostoon siirrettävistä kohteista. Esitys perustuu vuosina 2024–2025 tehtyihin saamelaiden kotiseutualueen eteläpuolisiin inventointeihin, joihin sisältyi paikkatieto- ja kaukokartoitusaineiston tulkintaa sekä erittäin laajat maastoinventoinnit.

Esityksen mukaan:

- 26 452 hehtaaria ha (530 kpl) vanhojen ja luonnontilaisten metsien kriteerit täyttäviä metsiä suojeltaisiin luonnonsuojelulain nojalla
- 10 637 hehtaaria kriteerit täyttäviä, mutta pinta-alaltaan pieniä (alle 10 ha) kohteita siirretään osaksi Metsähallituksen alue-ekologista verkostoa
- 7 643 hehtaaria Metsähallitus Metsätalous Oy:n ympäristöoppaan mukaisia uusia luontokohteita siirretään alue-ekologiseen verkostoon pois metsätalouk käytöstä

Esityksen mukaan uusia luonnonsuojelualueita sijoittuisi Lappiin 416 kappaletta.

Lausunto/kannanotto:

Metsähallituksen hallitus on tehnyt maa- ja metsätalousministeriölle esityksen uusista luonnonsuojelulain perustettavista suojelualueista. Keski-Lapin alueelle näistä sijoittuisi valtaosa. On suuri potentiaali, että malmikriittisiä alueita joutuisi näiden alueiden joukkoon. Tämä merkitsee kaivosteollisuuden osalta ja samalla tärkeän elinkeinotoiminnan harjoittamisen vaikeuttamista. Keski-Lappi, muun muassa Sodankylän ja Kittilän alueet kuuluvat ns. vihreäkivivyohtyhykkeeseen, joka on potentiaalista hyödynnettävissä olevaa mineraalien esiintymisaluetta.

Tätä taustaa vasten on todella vaikeata ymmärtää ja hyväksyä menettelyä. Kittilän kuntaa ei ole kuultu inventoinnin yhteydessä.

Ennen mahdollisten päätösten tekoa uusista perustettavista suojelualueista tulisi kuulla alueen kuntia. Samalla tulisi pudottaa malmipotentialiset mineraalien esiintymisalueet pois suojelualueiden joukosta. Tämä vaatisi paikallisen asiantuntemuksen hyödyntämistä ja GTK:n kanssa tehtävää yhteistyötä asiassa. Suomi on luonnonvaroiltaan tärkeä osa Eurooppaa ja Suomella on mineraalien hyödyntämisen suhteen potentiaalia. Edellisin perustein Keski-Lapin aluetta tulee tarkastella uudestaan ja uusia suojelualueita ei tule perustaa ennen tätä tarkastelua.

Esittelijä

Kunnanjohtaja Kurula Timo

Päätösehdotus

Kunnanhallitus merkitsee tiedoksi Metsähallituksen hallituksen esityksen suojelualuevarauksista ja päättää hyväksyä valmistelutekstin mukaisen

kannanoton/lausunnon asiasta Metsähallitukselle ja maa- ja metsätalousministeriölle.

Päätös

Kokouksen puheenjohtajana toiminut kunnanhallituksen 1. varapuheenjohtaja Aki Nevalainen esitti, että kunnanhallitus merkitsee tiedoksi Metsähallituksen hallituksen esityksen suojelualuevarauksista, eikä hyväksy valmistelutekstin mukaista kannanottoa/lausumaa asiasta Metsähallitukselle ja maa- ja metsätalousministeriölle. Kittilän kunnalla ei ole tässä vaiheessa lausuttavaa asiaan. Perusteluna Nevalainen esitti, että Kittilän kuntastrategiassa luonto on yksi perusarvoistamme ja strategian mukaan "huolehdimme luonnosta, vaalimme vastuullisia toimintatapoja ja säilytämme kultaakin arvokkaamman luonnon myös tuleville polville". On arvokasta, että Metsähallitus on kartoittanut myös Kittilässä vanhoja ja luonnontilaisia metsiä sekä uusia luontokohteita. Kyse on potentiaalisista aluevarauksista suojelualueiksi, jolloin Metsähallitus siirtää alueet pois metsätaloukskäytöstä. Kuntia tullaan kuulemaan säädös- tai päätösvalmistelussa, jos varsinaisia suojelualueita ryhdytään perustamaan.

Varajäsen Saana Veltheim sekä jäsenet Reijo Kyrö ja Anja Keskitalo kannattivat Aki Nevalaisen esitystä.

Jäsen Laura Peippo poistui kokouksesta klo 16:18.

Puheenjohtajan toiminut Aki Nevalainen totesi, että on tullut keskustelun aikana kunnanjohtajan esityksestä poikkeava kannatettu esitys. Kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti Aki Nevalaisen esityksen.